

15.8.2024

לכבוד
עוה"ד אריאל זיסל
היועץ המשפטי
המשרד לביטחון לאומי

הנדון: הערות לטיטות צו למניעת אלימות במשפחה (מכסת אמצעי פיקוח טכנולוגי), התשפ"ד-2024

הארגונים שבכותרת מתכבדים להגיש את הערותיהם ביחס לטיטות צו למניעת אלימות במשפחה (מכסת אמצעי פיקוח טכנולוגי), התשפ"ד-2024 (להלן: "טיטות הצו"). אף שיש לציין לטובה את כניסתו לתוקף של תיקון מס' 19 לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991 (להלן: "התיקון לחוק"), **אנו סבורים כי יש לתקן את מכסת אמצעי הפיקוח המוצעת בטיטות הצו. לא רק שמכסה זו נמוכה במיוחד ואינה תואמת את הצורך בשטח, כך שבפועל נשים רבות יוותרו ללא מענה, המכסה אף אינה תואמת את ההבנות שעלו במהלך הדיונים הרבים שנערכו במהלך חקיקת תיקון מס' 19 לחוק למניעת אלימות במשפחה. להלן יפורטו הדברים.**

1. ביום 18.6.2023, במסגרת החלטת ממשלה 659, נקבע כי הממשלה תחיל דין רציפות על הצעת חוק לתיקון החוק למניעת אלימות במשפחה פיקוח אלקטרוני. במסגרת ההחלטה נקבע גם כי "מחליטים... להנחות את השר לביטחון לאומי לפעול לתיקון צו ראשון כאמור בסעיף 3ט להצעת החוק שבו ייקבע כי המספר המרבי של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי לא יעלה על 200 אמצעי פיקוח טכנולוגי בכל זמן נתון".
2. ביום 30.7.2023 עבר בקריאה שנייה ושלישית כהוראת שעה התיקון לחוק כחוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 19 – הוראת שעה), תשפ"ג-2023. ביום 6.8.2024 נכנס לתוקפו התיקון לחוק. כזכור, סעיף 3 לחוק מסמיך את השר לביטחון לאומי לקבוע "מספר מרבי של אמצעי פיקוח טכנולוגי שניתן להורות על שימוש בהם" (להלן: "המכסה").
3. ביום 5.8.2024 פורסמה טיטות הצו, לפיה מכסת אמצעי הפיקוח אשר ייעשה בה שימוש בשלב ראשון תהיה של 200 אמצעי פיקוח, כאשר בהתאם לאמור בטיטות הצו הכוונה הן לאמצעי כלפי המפוקח והן לאמצעי כלפי האדם המוגן. דהיינו, מדובר ב-100 זוגות, לכל היותר, אשר ניתן יהיה לעשות שימוש באמצעי פיקוח בעניינם. משמעות הדבר היא כי רק **100 נפגעי אלימות** יזכו להגנה של אמצעים אלו.
4. **המספר נמוך בהרבה מכמות נפגעי האלימות הזקוקים להגנה באמצעים טכנולוגיים**: כך למשל, בשנת 2022, שהו במקלטים לנשים נפגעות אלימות כ-750 נשים.¹ מדי שנה מוגשות כ-700 תלונות

¹ נלי כפיר נתונים על אלימות כלפי נשים (הכנסת, מרכז מחקר ומידע 2022) 18.

- על הפרת צו הגנה, כאשר ההערכות הינן כי למצער מדובר בכ-560 מפרים שונים.² משמעות הדבר, כי מדי שנה לכל הפחות מאות נפגעות אלימות במשפחה זקוקים להגנה באמצעות אמצעים טכנולוגיים, בשל חשיפתם לבן זוג אליים ברמת מסוכנות גבוהה או כשמצעים אחרים אינם מסייעים בידם להגן על ביטחונם או לקיים שגרת חיים רגילה ובטוחה, ללא חשש מבן זוג אליים.
5. משכך, מכסה של 200 אמצעי פיקוח, אשר משמעותם בפועל הגנה על 100 נפגעי אלימות במשפחה בלבד, אינה מתקרבת לענות על הצורך הקיים ומשמעותה היא הגנה על חלק קטן בלבד מנפגעי האלימות הנזקקים להגנה זו.³
6. מעבר לכך, בדיונים הרבים אשר נערכו בוועדה לביטחון לאומי בטרם חקיקת התיקון לחוק, הוסכם והוצהר, שוב ושוב, הן באופן מפורש והן במשתמע, כי החוק יצא לדרך עם מכסה של **200 זוגות אמצעי פיקוח**, דהיינו כי **200 נפגעות אלימות** יזכו להגנה באמצעות אמצעי זה. כך לדוגמה, בדיון שנערך ביום 16.7.2023 ציין המשנה למנכ"ל המשרד לביטחון לאומי, מר אליעזר רוזנבאום, את הדברים הבאים: "**לגבי המכסות, גם ה-200 זוגות** וגם ה-300.⁴ אחרי שבשבוע שעבר היה כאן דיון, חזרתי ועשיתי בדיקה. התשובה היא, כפי שעדכנתי אותך עוד קודם לכן היושב ראש, שהסיכום בהחלטת ממשלה והסיכום עם האוצר, מאחר שזו הוראת שעה, **אלה המכסות שאיתן יוצאים לדרך**".⁵ דברים דומים נאמרו לאורך הישיבות הרבות שנערכו בטרם התיקון לחוק.
7. יתירה מכך, ברי כי הכנסת חוקקה את התיקון תוך הבנה ברורה כי הוא יתן מענה, לפחות ל-200 מקרים בו זמנית של זוגות נפגעי אלימות במשפחה. כך לדוגמה, ביום שנערך ביום 19.7.2023 אמר כבוד יו"ר הוועדה, חה"כ צבי פוגל: "אבל זה בדיוק אותו הדבר כמו שנגמרים האזיקים. **אם נגמרו 200 האזיקים – מה עושים עם הגברת ה-201**".⁶
8. לאור האמור, אנו מבקשות שהצו יתוקן כך שהמכסה תעמוד על **200 זוגות של אמצעי פיקוח**, דהיינו סה"כ 400 אמצעי פיקוח, וזאת על מנת להתאים את המכסות להצגת הדברים על ידי המשרד לביטחון לאומי לאורך כל הדרך.

בברכה,

מרכז רקמן לקידום מעמד האשה | נעמת | שדולת הנשים בישראל
ארגון משפחות נרצחים ונרצחות | ויצו | פורום של תקווה | פורום מיכל סלה

² עדו אבגר **הטיפול בצווי הגנה והפרתם** (הכנסת, מרכז מחקר ומידע 2022) 18.
³ זאת, אף בהערכה שמרנית לפיה אמצעי הפיקוח יוקצה לתקופה של חצי שנה, דהיינו מדי שנה 200 נשים וגברים יוכלו להסתייע באמצעי זה.

⁴ הכוונה למספר הערכות מסוכנות שיבוצעו באחריות משרד הרווחה מדי שנה.

⁵ פרוטוקול ישיבה 60 של הוועדה לביטחון לאומי, הכנסת ה-25 (16.7.2024), 4.

⁶ פרוטוקול ישיבה 68 של הוועדה לביטחון לאומי, הכנסת ה-25 (19.7.2024), 39.